

i Konsekvens deraf lader han Linien udstikke og besigtige og foretager en Ekspropriationsforretning. Det hele er jo en ren Øvrigheds-handling, det er jo et rent offentligretligt Grundlag, som her foreligger, og det kan ikke nytte noget, at man derimod indvender, at det gaar ud over min Have, som det ærede kongevalgte Medlem henviste til, da han spurgte, om Fogden dog ikke skulde kunne benyttes til at værne om privatretlige Forhold. Nej, det kan Fogden ikke, naar der kommer Modstrid mellem Øvrigheden og private. Er det en privatretlig Besøjeelse, som Øvrigheden vil gøre gældende, er det et andet Forhold, men her er det et rent offentligretligt Forhold, der kan ikke være Tvivl om, at her foreligger en ren Øvrigheds-handling, og at altsaa Tilfældet i et og alt falder ind under Grundlovens § 72 med de Resultater, som jeg mener maa ud- drages deraf.

Inden jeg forlader dette Spørgsmaal om Fogdenskendelse, er der et Par korte Bemærkninger, jeg skal gøre i Anledning af, hvad den ærede Forespørger fremsførte. Han sagde, at Spørgsmaalet var, om Forpligtelsen til at udlevere et saadant eksproprieret Areal kunde afgøres ved Ekspropriationsforretningen. Det er en meget uklar og utydelig Vending, som synes at vidne om en urigtig Opfattelse af Betydningen af Ekspropriationsforretninger. Her er slet ikke Tale om Udlevering af noget; i det Øjeblik det er eksproprieret, er det, om jeg saa maa sige, udleveret. Den ærede Forespørger talte om det urigtige i, at Ministeriet havde brudt Laase-ligeom Indbrudsthye i Stedet for at gaa til Fogden og saa Fogden til at lukke op. Her er overhovedet intet, der skal lukkes op; en Kirkegaard er jo et Sted, hvor alle kunne gaa ind, og jeg antager ikke, at Ekspropriationskommissionen har behovet at bryde igennem noget, men den er vist ligefrem gaaet ind ad Laagen og hent paa det Terrain, som skulde eksproprieres. Hvorledes gaar det overhovedet til ved en saadan Ekspropriationsforretning? Naar Bekendtgørelsen er udkommen om, at der vil være at affstikke en Linie, affstikkes denne, og de, der udføre dette, have selvfølgelig Udgang til Terrainet. Naar saa Ekspropriationskommissionen kommer, gaar den uden videre gennem Laagen ind paa Kirkegaarden. Gaar Kommissionen inde i Marken og skal ekspropriere og kommer til en indhegnet Have, gaar den over Indhegningen, og ingen falder paa at gøre nogen Indvending derimod, thi Kommissionen maa møde paa Stedet og undersøge Forholdene, inden den kan foretage videre. Naar

den saa efter at have hørt Parterne og hørt, hvad de kunne have at indvende efter en kort eller lang Debat, siger, at det er eksproprieret, er det med det samme ude af dens Besiddelse, fra hvem det er eksproprieret, det er i Jærnbanevæsenets Besiddelse, og der er ikke Tale om nogen senere Udlevering. Der var derfor i dette Tilfælde slet ikke Tale om at sætte Jærnbanevæsenet i Besiddelse af Terrainet ved Bestre Kirkegaard, men det var nok snarere Ministeren for offentlige Arbejder, som man satte ud af Besiddelsen. — Saa sagde den ærede Forespørger — og han sagde det med en vis Højtidelighed for at saa fast, hvad skændigt der var sket — „Det er hidtil ikke oplevet, at Administrationen paa denne Maade har tilsidejat et Retsdekret“. Nej, det er fuldstændig rigtigt, det er aldrig sket, at Administrationen paa denne Maade har tilsidejat et Retsdekret af den simple Grund, at Administrationen aldrig har været nødt til at gøre det; thi det er første Gang, man ved et Retsdekret har søgt at standse Administrationen i Udførelsen af sin Ret. Sagens Sammenhæng er den, at Fogden har begaaet en Fejl, og derfor behøver han ikke at være gal, men han har taget fejl, han har overset Grundlovens § 72 og har derfor, selv om han fandt, det var temmelig meningsløst, troet, at han var nødt til at nedlægge dette Forbud. Det er altsaa ikke Administrationen, som har tilsidejat Loven, men det er Fogden, som har affaet et retsligt Dekret med Tilsidejættelse af Grundlovens § 72. Han har rimeligvis ikke kunnet staa sig over for de Raasonnementer, som de dygtige Højesteretsjagførere ere komne frem med for ham under Behandlingen af denne Sag. Han har ment, at dette var det rigtige, men det var uheldigvis det gale. Saa har Publikum staaet forvirret over for dette Syn, som aldrig tidligere er set, og de Betragtninger, som ere komne fra Begravelsevæsenets Sagføreres Side, ere gaaede over i Pressen, man har raabt af og ve, det er Provisoriet under en ny Form, som her træder op og mishandler Befolkningen, men Forholdet er i Virkeligheden, at det er Fogden, som har tilsidejat Grundloven.

Efter saaledes at have udtalt min Opfattelse af Hovedspørgsmaalet, skal jeg i Korthed omtale den højtærede Justitsministers Forhold over for Politimesteren. Sagen er her den, at har Fogden fejlet, saa har Politimesteren ogjaa fejlet og de have i Grunden begaaet den samme Fejl. Den ærede Forespørger vil betragte Politimesteren, som om han er Fogdens Løbedreng, men det er han ikke; han er en i en vis Forstand sdeordnet Au-